

Dosarul nr. 3ra-1451/18

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru, judecător: V. Sandu

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, judecători: L. Bulgac, S. Gîrbu, Gr. Dașchevici

ÎNCHEIERE

14 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Dumitru Visternicean
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului declarat de avocatul Alexandru Tonu, în interesele SRL „ALEXCOM-TRANS”,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a SRL „ALEXCOM-TRANS” către Serviciul Vamal al Republicii Moldova și Biroul Vamal Chișinău cu privire la anularea actului administrativ,

împotriva deciziei din 10 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admisă cererea de apel a avocatului-stagiar Ion Cobîșcenco, în interesele SRL „ALEXCOM-TRANS”, și casată parțial hotărârea din 28 septembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru de respingere a acțiunii,

constată:

La 22 august 2016, SRL „ALEXCOM-TRANS” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova și Biroului Vamal Chișinău cu privire la anularea actului administrativ.

În motivarea cererii de chemare în judecată a indicat că, la 11.06.2016, 13.06.2016 și 16.06.2016, SRL „ALEXCOM-TRANS” a depus la Biroul Vamal Chișinău declarații primare și declarațiile privind valoarea în vamă a mărfurilor din 11.06.2016, 13.06.2016 și 16.06.2016, prin care a declarat valoarea în vamă a mărfurilor, prezentând actele de însoțire care au stat la baza operării importurilor efectuate și care atestă totalitatea cheltuielilor suportate.

Biroul Vamal Chișinău a acceptat toate actele prezentate, însă a respins valoarea în vamă declarată, majorând-o ilegal, în acest sens, fiind emise actele de inspecție din 11.06.2016, 13.06.2016 și 16.06.2016, prin care a fost rectificată valoarea în vamă pentru marfa declarată la 11.06.2016, 13.06.2016 și 16.06.2016.

Actele de inspecție i-au fost aduse la cunoștință la data la care au fost emise, dată din care a început să izvorască dreptul de a înainta contestații potrivit art. art. 288, 289 și 292 Cod Vamal.

La 17.06.2016 și 21.06.2016, SRL „ALEXCOM-TRANS”, prin intermediul oficiului poștal, a înaintat Serviciului Vamal contestații împotriva actelor de inspecție a Biroului Vamal Chișinău din 11.06.2016, 13.06.2016 și 16.06.2016, iar

prin scrisoarea nr. 28/11-11207 din 19.07.2016 SRL „ALEXCOM-TRANS” a fost informată despre decizia Serviciului Vamal privind examinarea contestațiilor, potrivit căreia cererea s-a respins ca nefondată.

Decizia în cauză a fost adusă la cunoștința SRL „ALEXCOM-TRANS”, la 21.07.2016, dată din care a început să izvorască dreptul de a înainta acțiune în instanța de contencios administrativ.

Astfel, societatea-reclamanta a invocat ilegalitatea deciziei Serviciului Vamal din 19.07.2016 și a actelor de inspecție din 11.06.2016, 13.06.2016 și 16.06.2016.

În susținerea poziției a menționat că, la 11.06.2016, 13.06.2016 și 16.06.2016 SRL „ALEXCOM-TRANS” a depus declarațiile vamale primare și declarațiile DVV-1 privind importul de ceapă, piersici, nectarine, caise, prune și usturoi, cu valoarea declarată în sumă totală de 986 597,23 de lei.

Tot atunci, Biroul Vamal Chișinău a întocmit actele de inspecție prin care a solicitat prezentarea actelor potrivit fișei nr. 1, însă având în vedere că toate actele de care dispunea SRL „ALEXCOM-TRANS”, la acel moment, privind tranzacția indicată, au fost prezentate și de alte acte suplimentare nu dispunea, de către Biroul Vamal Chișinău a fost înaintată fișa-act nr. 2.

Informațiile solicitate nu puteau fi prezentate, deoarece informația în cauză prezintă un secret comercial al altor agenți economici, despre care fapt a fost înștiințat colaboratorul vamal.

În urma majorării în vamă a valorii mărfii, conform procedurii vamale imperative, au fost perfectate alte declarații vamale, în care SRL „ALEXCOM-TRANS” a fost nevoită să indice valoarea statică majorată, privind importul de ceapă, piersici, nectarine, caise, prune și usturoi în sumă totală de 1 388 247,44 de lei.

Deși, a prezentat Biroului Vamal Chișinău toate documentele necesare, în conformitate cu prevederile Legii cu privire la tariful vamal nr. 1380 din 20.11.2007 și Regulamentului privind modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor introduse pe teritoriul Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 600 din 14.05.2002, autoritatea vamală nu și-a schimbat decizia de majorare a valorii în vamă, adoptată în temeiul actelor de inspecție din 11.06.2016, 13.06.2016 și 16.06.2016.

În același timp, reclamanta a indicat că dispunea de toate documentele necesare întru confirmarea valorii în vamă a mărfii introduse pe teritoriul vamal, inclusiv factura (invoice), care a fost determinată și declarată în baza valorii tranzacției cu marfa importată, potrivit prevederilor art. 10 alin. (2) și art. 11 din Legea nominalizată.

Astfel, a relatat că Biroul Vamal Chișinău a dispus majorarea valorii în vamă, aplicând metoda de rezervă de determinare a valorii în vamă a mărfii, conform art. 17 din Legea menționată, întocmind actele de inspecție din 11.06.2016, 13.06.2016 și 16.06.2016, iar în rezultatul acestei majorări SRL „ALEXCOM-TRANS” a fost impusă să achite neîntemeiat drepturile de import în sumă de 1 388 247,44 de lei, în locul sumei de 986 597,23 de lei, achitând suplimentar nejustificat suma de 59815,35 de lei.

În opinia reclamantei, acțiunile Biroului Vamal Chișinău sunt nemotivate și ilegale, deoarece SRL „ALEXCOM-TRANS” a respectat procedura stabilită la determinarea și declararea valorii în vamă a mărfurilor introduse, și conform art. 7

pct. 2 din Legea cu privire la tariful vamal, a prezentat documentele justificative referitoare la veridicitatea datelor privind valoarea în vamă anunțată.

Suplimentar a mai indicat că la acumularea informației privind valoarea în vamă, organul vamal antrenat în vămuirea mărfurilor, urma să prezinte informații, pe care nu le avea declarantul SRL „ALEXCOM-TRANS”, inclusiv despre prețurile de referință la mărfurile din circuitul comerțului extern, precum și date privind mărfurile identice sau similare, a căror perfectare vamală a efectuat-o anterior.

La fel, a menționat că autoritatea vamală nu a prezentat SRL „ALEXCOM-TRANS” informațiile de care dispune despre prețurile medii contractuale sau privind valoarea în vamă a unei anumite tranzacții, care ar confirma valoarea mărfii importate.

Astfel, în contextul prevederilor art. 5, 6 și 8 din Legea cu privire la tariful vamal și pct. 16 din Regulamentul cu privire la modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor introduse pe teritoriul Republicii Moldova, a relevat că organul vamal nu a prezentat SRL „ALEXCOM-TRANS” informațiile, prețurile de referință la marfa importată, ci în mod unilateral, subiectiv a reevaluat valoarea în vamă a mărfii.

Consideră că acțiunile Biroului Vamal Chișinău nu au fost transparente, conform căror temeuri, metodele specificate la art. art. 11, 12, 13, 15 și 16 din Legea cu privire la tariful vamal, nu pot fi utilizate față de SRL „ALEXCOM-TRANS”, astfel valoarea în vamă a mărfii determinându-se prin metoda de rezervă, cu majorarea plăților vamale în sumă totală de 59815,35 de lei.

Potrivit anexei nr. 4 la Legea cu privire la tariful vamal, consecutivitatea aplicării metodelor de determinare a valorii în vamă a mărfii trebuie să fie cu o flexibilitate rezonabilă în aplicarea metodelor ce ar fi conformă obiectivelor și prevederilor legii.

În continuare, a precizat că în temeiul art. 6, 1, 17 din Legea cu privire la tariful vamal și pct. 19 al Regulamentului cu privire la modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor introduse pe teritoriul Republicii Moldova, organul vamal subiectiv, neîntemeiat și nefondat, fără prezentarea motivelor legale și temeiurile clare, a aplicat direct metoda de rezervă față de SRL „ALEXCOM-TRANS”.

Totodată, a mai menționat că nu este de acord cu rectificarea efectuată de către organul vamal, cu toate că declarantul este în drept să nu introducă modificările respective în declarația valorii în vamă a mărfurilor sau să nu semneze tipizatele declarației valorii în vamă a mărfurilor în care se indică valoarea în vamă a mărfurilor, recalculată de colaboratorul organului vamal (să nu completeze rubrica 10 (b)).

În așa fel, ținând cont de specificul procedurii indicate, de faptul că marfa declarată este ușor alterabilă, precum și de faptul că în asemenea procedură marfa nu poate fi descărcată din transport până la soluționarea situației litigioase, SRL „ALEXCOM-TRANS” a fost nevoită să evite procedura respectivă.

În urma concretizării pretențiilor din acțiune, reclamanta a solicitat anularea deciziei Serviciului Vamal din 19.07.2016 privind examinarea contestațiilor SRL „ALEXCOM-TRANS” depuse împotriva actelor de inspecție din 11.06.2016, 13.06.2016 și 16.06.2016 ale Biroului Vamal Chișinău; anularea actelor de

inspecție din 11.06.2016, 13.06.2016 și 16.06.2016, prin care a fost rectificată valoarea în vamă pentru marfa declarată la 11.06.2016, 13.06.2016 și 16.06.2016; obligarea Biroului Vamal Chișinău să aplice metoda determinării valorii în vamă a mărfii în baza valorii tranzacției cu marfa importată la 11.06.2016, 13.06.2016 și 16.06.2016; obligarea Biroului Vamal Chișinău să efectueze recalcularea impozitelor plătite la perfectarea declarației vamale în baza valorii tranzacției cu marfa importată la 11.06.2016, 13.06.2016 și 16.06.2016; obligarea Biroului Vamal Chișinău să restituie SRL „ALEXCOM-TRANS” suma importului plătit excesiv în mărime de 59815,35 de lei, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 28 septembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, cererea de chemare în judecată depusă de către SRL „ALEXCOM-TRANS” către Serviciul Vamal și Biroul Vamal Chișinău privind anularea deciziei Serviciului Vamal din 19.07.2016 privind examinarea contestațiilor SRL „ALEXCOM-TRANS” depuse împotriva actelor de inspecție din 11.06.2016, 13.06.2016 și 16.06.2016 ale Biroului Vamal Chișinău și actele de inspecție din 11.06.2016, 13.06.2016 și 16.06.2016, prin care a fost rectificată valoare în vamă pentru marfa declarată la 11.06.2016, 13.06.2016 și 16.06.2016, a fost respinsă ca fiind tardivă.

Cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „ALEXCOM-TRANS” către Serviciul Vamal și Biroul Vamal Chișinău privind obligarea Biroului Vamal Chișinău să aplice metoda determinării valorii în vamă a mărfii în baza valorii tranzacției cu marfa importată la 11.06.2016, 13.06.2016 și 16.06.2016, obligarea de a efectua calcularea impozitelor plătite la perfectarea declarației vamale în baza valorii tranzacției cu marfa importată la 11.06.2016, 13.06.2016 și 16.06.2016, cât și obligarea restituirii sumei plătite excesiv, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Invocând ilegalitatea și netemeinicia acestei hotărâri, la 26 octombrie 2017, prin intermediul oficiului poștal, SRL „ALEXCOM-TRANS” a declarat apel, solicitând admiterea apelului, casarea actului juridic contestat, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral.

Prin decizia din 10 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă cererea de apel a avocatului-stagiar Ion Cobîșcenco, în interesele SRL „ALEXCOM-TRANS”, casată parțial hotărârea primei instanțe în partea ce ține de respingerea acțiunii ca tardivă, pronunțând în această parte o hotărâre nouă, prin care acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată. În rest hotărârea a fost menținută.

La 03.07.2018, avocatul Alexandru Tonu, în interesele SRL „ALEXCOM-TRANS”, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel.

În motivarea acțiunii a indicat că criticele aduse împotriva celor constatate de prima instanță și instanța de apel le fundamentează pe faptul că intimații nu au prezentat instanțelor nici un înscris în susținerea temeiniciei și legalității actului de inspecție.

Astfel, a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

Din materialele dosarului rezultă că decizia recurată a fost pronunțată la 10 mai 2018 și expediată pentru comunicare participanților la proces la 07 iulie 2018 (f. d. 133). Astfel, se constată că societatea-recurentă s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei din 10 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, în termen.

Examinând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele cauzei și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către avocatul Alexandru Tonu, în interesele SRL „ALEXCOM-TRANS”, neîntemeiat și care urmează a fi declarat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) al Codului de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) al Codului de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) al Codului de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) al Codului de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de avocatul Alexandru Tonu, în interesele SRL „ALEXCOM-TRANS”, nu pot duce la admisibilitatea recursului, ori acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 al Codului de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenteii cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

Or, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Abordarea recurenței, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea recursului ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs depusă de către avocatul Alexandru Tonu, în interesele SRL „ALEXCOM-TRANS”.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) al Codului de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către avocatul Alexandru Tonu, în interesele SRL „ALEXCOM-TRANS”.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Dumitru Visternicean

Nicolae Craiu